

Iz tog raznolikog sadržaja spomenut ćemo za ovu namjenu priloge s etnološko-folklorističkom tematikom. **Josip Miličević** (»Značajke tradicijskog života i običaja Požeške kotline«) ukratko je prikazao osnovne grane seoskog gospodarstva, primjenjivanog krajem 19. i u prvoj polovini 20. st., te dao pregled običaja životnog i godišnjeg ciklusa. Pri tom se koristio podacima školskih spomenica iz 19. st., te vlastitim opažanjem s terenskog istraživanja suvremenog života.

Slijede dva priloga o usmenom stvaralaštvu. **Divna Zečević** (»Usmeno pripovijedanje u okolici Slavonske Požege«) napisala je osvrt na predaje, koje je 1968. skupljala u okolici Požege i u samom gradu. Svojim osobitim stilom autorica je podvrgla stilsko-umjetničkoj analizi neke od bitnih elemenata predaja.

Iz članka **Nives Ritig-Beljak** (»Usmena pjesma okolice Slavonske Požege«) može se zaključiti koliko je taj kraj još uvijek bogato vrelo pjesama, napose onih uz kolo. Osim primjera pjesama zabilježenih u starijim zapisima (od 1789. nadalje), autorica je iznijela i primjere iz vlastite skupljačke djelatnosti, koja joj je omogućila da registrira i utjecaje i poticaje suvremenom, još živom stvaralaštvu.

Prilog **Zdenke Lechner** »Tekstilne rukotvorine« odnosi se uglavnom na sela Trenkovo i Vetovo. Autorica je prikazala nekad veoma široko primjenjivanu domaću izradu tekstila. Uz navođenje sirovina i opis složene tehnologije izrade predmeta, upotrebljivanih za odjeću ili kao dio kućnog inventara, priložen je i podroban opis nekadašnje nošnje.

Drugim člankom — »Seljačko lončarstvo« **Zdenka Lechner** objavljuje otkriće jednog dosad nepoznatog seoskog lončarskog centra u Golom brdu. Posebno je zanimljivo što se radi o proizvodnji na ručnom lončarskom kolu, što dosad za ovaj dio Hrvatske nije bilo poznato. Premda je ta proizvodnja oko 1935. ugasila, na osnovi sačuvanih golobrdskih proizvoda i alata, kazivanja

suvremenika posljednjih lončara, te solidnog poznavanja stručne literature, autorica je rekonstruirala način izrade i odredila značaj po proizvodnje tog lončarskog centra.

Kao jedan od najupornijih tragača tradicijske kulture seljaka istočne Hrvatske i svestrani poznavalac njihova načina života **Zdenka Lechner** ima u ovoj monografiji još jedan manji prilog — »Običaj kićenja stoke u Vetovu«. U njemu informira o stočarskom običaju, koji se obavljao na Spasovo (sada izobičajenom, ali do nakon II. svjetskog rata još održavanom). Informacija može poslužiti kao povod za dalje istraživanje i interpretaciju tog običajnog čina.

Ovoj skupini članaka pripada i etnomuzikološki prilog **Miroslava Vuka** (»O narodnim popijevkama Požeške kotline«), u kojem autor analizira muzičke osobitosti »pismica«, popijevaka uz kolo, hodočasničkih pjesama, a osvrt se i na tamburaško sviranje.

Na kraju valja reći da je šteta što su u ovoj doista u svemu reprezentativnoj monografiji ilustracije u boji posve izdvojene na početku knjige, pa su na taj način izgubile svoju osnovnu funkciju da budu organska dopuna pojedinačnim priložima.

Aleksandra Muraj

Yvonne R. Lockwood, Yugoslav Folklore: An Annotated Bibliography of Contributions in English, San Francisco, California 1976, 82 str.

Prvi prijevodi radova o jugoslavenskom folkloru prodrijeli su na englesko i njemačko jezično područje već prije gotovo 200 godina. Tako je djelo Alberta Fortisa »Viaggio in Dalmatia« prevedeno na engleski jezik već 1779. godine. Nešto kasnije pažnju su privukle zbirke narodnih pjesama, pripovijedaka, šala i običaja Vuka Stefanovića Karadžića. Englesko jezično područje upoznalo s Vukovim djelima preko njemačkih

i francuskih prijevoda. Prvi autor koji je na engleskom jeziku pisao o srpskoj usmenoj književnosti bio je K. Szyrma, a prve antologije jugoslavenske usmene književnosti dali su Owen i Meredith. Iako se kroz 19. stoljeće mnogo radilo i prevodilo, većina tih radova nije polazila od znanstvene osnovice. Ipak, našli su mjesto u ovoj bibliografiji zbog doprinosa popularizaciji jugoslavenske narodne pjesme na engleskom jezičnom prostoru. Općenito uzevši, znanstvenici se sve do početka 20. stoljeća nisu ozbiljnije bavili proučavanjem naše epike. U SAD proučavanje jugoslavenskog folkloru počinje tek u prvim decenijama ovog stoljeća.

Bibliografija, koju ovdje prikazujemo, jedina je te vrste do danas objavljena. Iako je već i ranije bilo objavljenih bibliografija o Jugoslaviji, samo je malen broj njih dodirivao probleme folkloru. Svrha ove bibliografije, bila bi, prema autorici, prezentacija historijskog razvitka znanja i interesa za jugoslavenski folklor na engleskom jezičnom području. U uvodnom dijelu prikazan je kratak pregled interesa za jugoslavenski folklor od najranijih dana do danas, nakon kojeg slijedi anotirana bibliografija publikacija izašlih na engleskom jeziku do kraja 1974. godine. Terminom »jugoslavenski« autorica obuhvaća prostor unutar današnjih političkih granica Jugoslavije tj. u bibliografiju su uvršteni i radovi koji se odnose na Albance, Rome, Vlahe ili druge narode koji danas tu žive. Najbolje je zastupljena usmena književnost, zatim po broju navedenih bibliografskih jedinica slijedi glazba i plesovi, dok je nešto slabije zastupljena materijalna kultura, vjerovanja, običaji i narodne igre. Radi dobivanja što potpunije slike zanimanja za naš folklor, autorica je uvrstila određen broj publikacija kojima je zadatak samo popularizacija jugoslavenskog folkloru.

Ukratko, bibliografija sadržava literaturu koja se prvenstveno odnosi na folklor. Mnoge antropološke stu-

dije u kojima se također mogu naći vrijedni podaci o jugoslavenskom folkloru nisu stoga uvrštene. Autorica upozorava na prilično nisku kvalitetu pojedinih jedinica u bibliografiji, ali smatra da se sabiranjem svega što je do sada učinjeno na tom polju može pomoći onima kojima su takvi podaci potrebni i dobrodošli.

Bibliografija sadržava 620 jedinica, svrstanih po abecednom redu autora. Na kraju su otisnuta dva indeksa, kojima je cilj olakšati uporabu bibliografije. Prvi indeks načinjen je po temama koje bibliografija obrađuje, dok je drugi sastavljen po nacionalnim, regionalnim i etničkim grupama. Anotacije (kratki sadržaji) koji prate gotovo svaku od 620 navedenih jedinica svakako pridonose kvaliteti bibliografije u cjelini.

Jadranka Puntarović

Munib Maglajlić, Bibliografija radova o narodnoj književnosti (V), Urednik Midhat Šamić, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Posebna izdanja, knjiga XLI, Odjeljenje za književnost i umjetnost, knjiga 6, Sarajevo 1979, 284 str.

I ova knjiga koju prikazujemo ima iste vrline i mane kao i prethodne četiri, o kojima je već bilo govora u našem godišnjaku (prikaz Maje Bošković-Stulli u NU br. 10, str. 434 — 437, i prikaz Vesne Turčin u NU br. 14, str. 184 — 185).

Dakle, ovom je Bibliografijom obuhvaćeno šest časopisa: »Behar« (Sarajevo, 1900 — 1910), »Gajret« (Sarajevo, 1906 — 1941), »Novi Behar« (Sarajevo, 1927 — 1945), »Razvitak« (Banja Luka, 1910 — 1941), »Prilozi proučavanju narodne poezije« (Beograd, 1934 — 1939). Bibliografske su jedinice podijeljene na tri osnovne skupine: epsko narodno pjesništvo, lirsko narodno pjesništvo i strana narodna književnost. Skupina epskog pjesništva podijeljena je zatim na dvije manje skupine: epske